

- аналізувати рівень кваліфікації персоналу і здійснювати систематичне його підвищення.

Отож забезпечення ефективності кредитної діяльності можливе тільки за ретельного підходу банківської установи до реалізації кожного етапу кредитного процесу. За умов нестабільної економіки особливої необхідності набуває своєчасність корегування процесу кредитування та визначення найбільш вигідної для банку тактики кредитної діяльності. Важливо забезпечувати проведення гнучкої кредитної політики, направленої на збереження кредитного потенціалу комерційного банку, його стабільну та прибуткову діяльність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бикова, О. В. Оцінка ефективності кредитної політики банку / О. В. Бикова, О.В. Марченко // Молодий вчений. – 2017. - №3 (43) – с. 586-589.
2. Положення Національного банку України «Про кредитування». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0246500-95>.
3. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/control/uk/index>.

**Тичковська Анна Ярославівна, студентка 2 курсу,
Стефанишин Лілія Стефанівна, к.е.н.,
доцент кафедри гуманітарних і
фундаментальних дисциплін**

АНАЛІЗ ЗАЛУЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Питання залучення іноземних інвестицій в економіку України було й залишається актуальним з огляду на поглиблення її кризового стану та потреби відновлення промислового сектору у країні й розвитку інших галузей народного господарства.

Здійснення структурної перебудови економіки України і проведення економічних реформ, досягнення значного відтворення та ефективного використання виробничого й кадрового потенціалу потребує значних ресурсів, особливо фінансових. Тут іноземні інвестиції можна розглядати як катализатор економічного розвитку та стабілізації політичної ситуації в країні за умови, що основні напрями інвестиційних процесів перебувають у межах загальної економічної стратегії держави. Іноземні інвестиції здатні позитивно впливати на рівень зайнятості населення, платіжний баланс країни, впровадження новітніх технологій, структурну перебудову економіки тощо.

Дослідження природи, особливостей й визначальних чинників інвестиційної діяльності є предметом наукових інтересів багатьох вітчизняних, зокрема: А.І. Амоша, І.О. Бланк, О.М. Іваницька, Т.В. Майорова, А.В. Мерзляк, В.М. Геєць, Н.А. Руснак, В.А. Руснак, Л.М. Зайцева, О.І. Козака, В.С. Комарова, В.М. Ланового, і зарубіжних вчених, таких як Ф. Бергера, Л. Гітмана та інших. Незважаючи на велику кількість наукових праць і значні досягнення, проблематика інвестиційної діяльності залишається актуальною й

нині. Особливо гостро постало питання залучення іноземних інвестицій для відновлення територій зони проведення АТО та приведення усіх галузей народного господарства у відповідність із європейськими стандартами діяльності.

Загалом обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку України в 2015 році становив 3,76 млрд дол., причому третину коштів (30,6%) було вкладено у виробничі підприємства, 27,3% - в установи фінансової та страхової сфери [5].

Варто зазначити, що в умовах, коли реальний ВВП України скоротився в межах 20%, його інвестиційна складова скоротилась майже на 40%. Водночас, вага інвестиційної складової у ВВП скоротився до історичного мінімуму в 12%. [1].

Проаналізуємо структуру прямих іноземних інвестицій в економіку України. За інформацією Держстатистики, інвестиції надійшли зі 134 країн світу. Зокрема, з країн ЄС (із початку інвестування внесено 33,0 млрд.дол інвестицій) - 76,2 % загального обсягу акціонерного капіталу , а з інших країн світу - 10,3млрд.дол (23,8%) [5].

Основними країнами-інвесторами в українську економіку залишаються такі країни, як Кіпр – 11,7 млрд.дол., Нідерланди – 5,6 млрд.дол., Німеччина – 5,4 млрд.дол., Російська Федерація – 3,4 млрд.дол., Австрія – 2,4 млрд.дол., Велика Британія – 1,9 млрд.дол., Віргінські Острови(Британія)- 1,9 млрд.дол., Франція – 1,5 млрд.дол., Швейцарія – 1,4 млрд.дол., та Італія – 972,4 млн.дол. [8]

Найбільшим інвестором був і залишається Кіпр. Експерти пояснюють, що засновниками кіпрських фірм, які інвестують до України, є українські громадяни.Сьогодні третина всіх коштів, що поступають до України, — це гроші з Кіпру, офшорної гавані Європи. Виведені в Кіпр кошти у формі іноземних інвестицій повертаються в Україну.

Інвестиції в Україну з Голландії також мають офшорну природу, це територія островів, що належать прапору Нідерландів, й за оцінками експертів, також мають українське походження [11].

Тут доречна цитата економіста О. Охріменка – «Якщо припиниться так звана "війна олігархів", що нині триває в Україні, то відразу дуже стрімко зросте обсяг інвестицій з Кіпру, Нідерландів, Австрії. У нас буде неймовірне зростання інвестицій » [9].

Друге місце Німеччини в списку інвесторів пояснюється інвестиціями в металургію, наприклад, кошти, надані В.Новинським, компаньйоном Р. Ахметова, на підтримку існуючих виробництв [3]. Для справжніх німецьких інвесторів український ринок ніколи не був привабливим, оскільки в консервативній Німеччині прийнято вкладати в довгострокові програми з гарантіями їх повернення. Це підтверджує заява А. Меркель: «...німецькі компанії готові інвестувати в українську економіку, але тільки у разі, якщо правові умови ведення бізнесу в Україні стануть сприятливішими [4]».

Аналітики звертають особливу увагу на різке збільшення прямих іноземних інвестицій з Російської Федерації. За останні півтора року РФ скоротила інвестиції в Україну на 37,36% і \$1,6 млрд. Ці значні, на тлі відходу

інших інвесторів, показники були логічними з урахуванням військової агресії на сході України.

«Однак у другому кварталі 2015 року стався перелом. Росія збільшила інвестиції на 22,15%, що становить \$487 млн. Її частка в загальному казані зросла з 5,4% (на 1.04.2015) до 6,3% (на 1.07.2015). Подібне зростання - це практично річний приріст інвестицій, якщо брати показники 2013 року (+\$501,6 млн. за рік)»[6].

У Da Vinci AG не виключають, що російські групи, в тому числі пов'язані з Кремлем, найближчим часом, використовуючи негативну економічну ситуацію в Україні, можуть різко збільшити рівень інвестицій і спробувати скупити бізнес, який їх цікавить, в тому числі і для подальшого його закриття, як конкурента [2].

Якщо ж відкинути геополітику, то російські інвестори просто покидають російський стагнаційний ринок в пошуках більш вигідних економічних майданчиків, і Україна є одним з таких.

Підсумуючи, розмір ПІІ в Україні в 2015 році скоротився на 5,2 % [7]. Зниження притоку прямих іноземних інвестицій співпадає з погіршенням індексу глобальної конкурентоспроможності за підсумками 2015 року – Україна змістилась за індексом GCI з 76 (у 2014 році) на 79 позицію. Найбільше Україна втратила за такими показниками, як інфляція, державний борг, рівень розвитку фінансового ринку, загроза тероризму, ефективність антимонопольної політики, вплив оподаткування на бажання інвестувати [10]. Тобто, бажання інвестувати в економіку України зменшилось не лише у іноземних інвесторів, а й внутрішніх. Інвестор не впевнений у поверненні вкладених коштів й не відчуває гарантій збереження своєї власності.

Наш прогноз – ситуація не буде вирішеною, допоки не закінчиться антитерористична операція, не будуть продемонстровані на міжнародному рівні результати започаткованих в Україні реформ, не покращаться показники протидії корупції й не буде створено дієвий механізм залучення в економіку країни внутрішніх інвестицій.

Єдиним дієвим інструментом у даній ситуації, на наш погляд, є не створення додаткових обмежень та бар'єрів, а формування мотиваційного поля, особливо у формі пільгового оподаткування, та розвитку інституційного забезпечення інвестиційних процесів як для іноземних інвесторів, так і для вітчизняних з метою нарощення інвестиційної привабливості України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Інформаційна агенція «РБК-Україна» Аналітична стаття [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://www.rbcua.com/ukr/opinion/teryaya-budushchee-ukraina-investitsiy-1456319325.html>
2. Інформаційний портал ЛІГА.net [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://finance.liga.net/>
3. Левицький Р.Й. Комплексний механізм залучення іноземних інвестицій [Електронний ресурс] / Р.Й. Левицький // Електронне наукове фахове видання “Державне управління: удосконалення та розвиток” – Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=12>.

4. Новікова К. І., Новікова Л.Ф. Сучасний стан інвестиційно-інноваційної безпеки України / К. І. Новікова, Л.Ф. Новікова // Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка". – 2014. – №10.
5. Офіційний сайт Державної служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Офіційний сайт Міжнародний центру перспективних досліджень (МЦПД) [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://icps.com.ua>
7. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку та торгівлі України [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Міністерства Закордонних Справ України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/economic-cooperation/invest-climat>
9. Пивоваров К.В. Державний контроль за використанням іноземних інвестицій/ К.В. Пивоваров // Науковий вісник Академії муніципального управління: Серія «Управління». – 2014. – Випуск 2. – С.113-121.
10. Україна у рейтингу глобальної конкурентоспроможності 2015 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://reforms.in.ua/ua/news/ukrayina-u-reytingu-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-2015>
11. Українська преса. Чому Кіпр є найбільшим інвестором в Україні. BBC Україна. – 2015. [Електронний ресурс] — Режим доступу : http://www.bbc.com/ukrainian/press_review/2015/08/150819_press_19aug_hk

Драгомирецька Наталія Юріївна, магістрантка,
Вакун Оксана Володимирівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФАКТОРІВ, ЩО МАЮТЬ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ

В сучасному світі підприємницька діяльність здійснюється в умовах невизначеності і саме тому підприємець працює на власний розсуд, прийняття управлінських рішень за таких умов є досить ризиковим. Нестабільність економічних і політичних процесів породжує невизначеність в середовищі діяльності підприємства, що, в свою чергу, зумовлює необхідність працювати та отримувати прибуток в умовах ризику.

З початку розвитку цивілізації прибуток становив основу для життя. На його формування впливали провідні фактори виробництва, що були ключовими у кожний історичний період, визначали склад прибутку та подальші напрями його розподілу (рис.1).

За даними рис. 1 спостерігаємо еволюцію ключових факторів, що мають вплив на формування прибутку, до них належать первинні фактори – земля, праця, капітал, підприємницькі здібності, а також інші фактори, які доповнюються в процесі еволюції розвитку економічних відносин.

Слід зазначити, що основу еволюції факторів виробництва, що мають вплив на формування та визначають напрями розподілу прибутку складають зміна форм власності, інституційні перетворення, трансформаційні процеси. Відповідно до цього традиційні фактори виробництва поступово відійшли на другий план. Якщо у V-XV столітті неможливо було отримати прибуток без землі та капіталу (у грошовій формі), то починаючи з XIX століття дані підходи